

Pedagogisch beleidsplan

Het Kuikentje
Regionaal gastouderbureau

Datum:
13-05-2026

Versie:
24

Auteur:
Elseline Burgering –van Laar

1 Voorwoord

Gastouderbureau Het Kuikentje is vanaf begin 2012 werkzaam in regio Midden Nederland en houdt zich bezig met de bemiddeling en begeleiding van ouders en gastouders. Ouders kunnen ons inschakelen om een geschikt opvangadres te zoeken voor hun kind(eren) waar zij zich thuis zullen voelen. Nadat er een koppeling tussen de gastouder en het kind tot stand is gekomen zal Gastouderbureau Het Kuikentje alles in het werk stellen om het kind zich veilig en vertrouwd te laten voelen bij de gastouder. Dit zien wij als ons voornaamste doel. Vanuit jarenlange ervaring in het basisonderwijs weten wij hoe belangrijk het is dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt, alleen dan zal een kind zich gaan ontwikkelen en activiteiten ondernemen om zich verder te ontplooiën.

Met het beschrijven van het pedagogisch beleid wil Gastouderbureau Het Kuikentje richting geven aan het pedagogisch handelen van de gastouder om zo het kind het veilige en vertrouwde gevoel bij de gastouder te geven. Het pedagogisch beleidsplan is opgesteld voor een viertal doelen:

1. Het is een leidraad voor de gastouders in de omgang met hun gastkinderen. Uiteraard behoudt iedere gastouder, binnen de gemaakte afspraken, haar persoonlijke benadering;
2. Het is een leidraad voor de personen die de bemiddeling verzorgen tussen de vraagouders en de gastouders. Aan de hand van dit pedagogisch beleidsplan wordt gekeken of de gastouder de juiste houding (zowel richting het kind (en ouder) als richting het gastouderbureau) en voldoende vaardigheden in huis heeft om volgens het pedagogisch beleid te kunnen handelen;
3. In het pedagogisch beleidsplan kunnen ouders lezen wat gastouders en het gastouderbureau hen en hun kind te bieden heeft;
4. Andere betrokkenen (bijvoorbeeld gemeente en GGD) kunnen inzicht krijgen in de pedagogische visie van gastouderbureau Het Kuikentje.

Wij vertrouwen erop met dit pedagogisch beleidsplan een bijdrage te leveren aan een kwalitatief hoogstaande, betrouwbare en veilige vorm van kinderopvang.

Elseline Burgering-van Laar
Directeur Gastouderbureau Het Kuikentje

Waar gesproken wordt over een (vraag)ouder kan ook (vraag)ouders gelezen worden en andersom. Voor de gastouder, vraagouder en kind wordt in dit pedagogisch beleidsplan de vrouwelijke vorm "zij" gebruikt. Uiteraard dient hiermee ook de mannelijke gastouder, vraagouder en kind te worden aangeduid. De voorkeur komt voort uit de praktijk: het merendeel van de gastouders is vrouw.

INHOUDOPGAVE

1	Voorwoord	2
2	Inleiding	4
3	Visie	5
4	De vier pedagogische basisdoelen: achtergrond en praktijk	5
4.1	Emotionele veiligheid	5
4.2	Ontwikkelen van persoonlijk competentie	6
4.3	Ontwikkelen van sociale competentie	7
4.4	Overdracht waarden en normen	8
5	Gastouder	10
5.1	Eisen aan de gastouders.....	10
5.2	Begeleiding aan gastouders bij het volgen van de ontwikkeling van kinderen	11
5.3	Coaching van gastouders	12
5.4	Opvanglocatie gastouder	14
5.5	Risico-inventarisatie	17
5.6	Kwaliteiten gastouder	17
5.7	Waarborging kwaliteiten gastouder	17
5.8	Contact tussen vraagouders en gastouders	18
5.9	Contact tussen gastouders en het gastouderbureau	18
6	Werkwijze gastouderbureau	19
6.1	Kennismakingsgesprek	19
6.5	Voortgangsgesprek en kindevaluatie	20
6.6	Contact en informatie	21
6.7	Bereikbaarheid	22
6.8	Oudercommissie	22
6.9	Klachtenafhandeling.....	22
6.10	Protocol Kindermishandeling en Grensoverschrijdend gedrag	23
6.11	Privacy.....	23

2 Inleiding

Aan kinderopvang worden uiteraard een aantal kwaliteitseisen gesteld welke in de Wet Kinderopvang zijn vastgelegd. Zo wordt onder andere van elk gastouderbureau verwacht dat het een pedagogisch beleidsplan heeft opgesteld waarin onder meer de pedagogische visie, de uitgangspunten en de werkwijze van het gastouderbureau beschreven staan. Het pedagogisch beleidsplan is een middel om de lezer te informeren over de werkwijze van ons gastouderbureau en beschrijft de wijze waarop wij de hoge kwaliteit van de gastouderopvang willen waarborgen.

Gastouderbureau Het Kuikentje biedt kinderopvang met aandacht, zorg en betrokkenheid. Wij beseffen dat kinderen een kostbaar en kwetsbaar bezit zijn, dat ouders met vertrouwen toevertrouwen aan onze gastouders. Daarom zetten wij ons in voor een veilige en liefdevolle opvangomgeving, waarin ieder kind zich gezien en geborgen voelt.

Wij werken volgens de uitgangspunten van de Wet kinderopvang en streven naar verantwoorde opvang. Dit betekent dat wij oog hebben voor de emotionele veiligheid van het kind en ruimte bieden voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling.

Gastouderbureau Het Kuikentje is een algemeen christelijk gastouderbureau. Wij handelen vanuit christelijke waarden en normen, zoals liefde, respect, geduld en zorg voor elkaar. Tegelijk is iedereen welkom, ongeacht achtergrond of levensovertuiging.

Wanneer de beloftes niet worden nagekomen, zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan, kan men ons hierop aanspreken zodat ook wij tijdig kunnen bijsturen om de kwaliteit continu te kunnen blijven waarborgen.

Wij vinden het belangrijk dat het pedagogisch beleidsplan voor een ieder beschikbaar is en deze zal dan ook vrij toegankelijk zijn via onze website. Indien er zaken zijn in het pedagogisch beleidsplan die onduidelijk zijn of indien er op- of aanmerkingen op zijn, dan willen wij u vragen om deze aan ons te melden zodat uiteindelijk onze gastouderopvang naar een nog hoger kwaliteitsniveau zal worden getild.

3 Visie

In onze visie staat het kind centraal. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Wij vinden het belangrijk dat kinderen opgroeien in een omgeving waarin zij zich veilig en geaccepteerd voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Onze gastouders bieden een warme en stabiele omgeving, waarin aandacht is voor de behoeften van het kind. Zij stimuleren de persoonlijke en sociale ontwikkeling en begeleiden kinderen bij het ontdekken van de wereld om hen heen. Hierbij worden waarden en normen op een respectvolle manier overgedragen.

Een goede samenwerking tussen ouders en gastouders is voor ons essentieel. Ouders kennen hun kind het beste; gastouders sluiten hierop aan en respecteren de opvoeding en thuissituatie. Open en eerlijk contact vormt de basis voor het welbevinden van het kind.

Vanuit onze christelijke identiteit handelen wij met liefde, zorg en respect voor ieder kind. Voor ouders die dat wensen, is het mogelijk om te kiezen voor een gastouder die het christelijk geloof actief uitdraagt, bijvoorbeeld door aandacht voor gebed, Bijbelverhalen en christelijke feestdagen.

4 De vier pedagogische basisdoelen: achtergrond en praktijk

De vier pedagogische basisdoelen zijn afkomstig uit het werk van de pedagoge Marianne Riksen-Walraven en vormen de basis van verantwoorde kinderopvang in Nederland. Deze doelen zijn opgenomen in de Wet kinderopvang en geven richting aan het pedagogisch handelen van gastouders.

Zij zijn ontwikkeld vanuit onderzoek naar wat kinderen nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen in een opvangsituatie. De doelen zorgen ervoor dat opvang niet alleen praktisch is, maar ook bijdraagt aan de brede ontwikkeling van het kind.

4.1 Emotionele veiligheid

Met regelmaat komt het kind bij de gastouder, waardoor zij een goede band kunnen opbouwen. Bovendien leert de gastouder het kind goed kennen zodat de gastouder goed op het kind kan inspelen.

Veiligheid is een basisvoorwaarde om tot ontwikkeling te komen. Door een kind te stimuleren het zelf te laten proberen en daar waar nodig te ondersteunen, ontwikkelt een kind eigen initiatieven en krijgt het vertrouwen in zijn eigen kunnen. Een gastouder speelt in op het vergroten van dit zelfvertrouwen en de

zelfstandigheid van het kind. De omgeving wordt zo ingericht dat een kind zelf hiermee kan oefenen, wetende dat de gastouder op de achtergrond aanwezig is.

Elk kind wordt benaderd als individu. De gastouder houdt rekening met karaktereigenschappen van een kind en speelt hierop in. De gastouder moet zich kunnen verplaatsen in het kind en is gevoelig voor wat er in het kind omgaat.

Een gastouder doet dit door:

- Het kind in zijn gedrag positief te bevestigen en aan te moedigen;
- Te vertellen wat er gaat gebeuren (bijv. bij het verschonen);
- Te zien welke non-verbale signalen het kind uitzendt en hierop inspelen;
- Aan te sluiten op gedrag;
- In te schatten wanneer het kind behoefte heeft aan aandacht;
- Samen plezier te maken;
- Te reageren met respect en aandacht.

Praktijkvoorbeeld: een kind dat verdrietig is bij het afscheid wordt getroost door de gastouder, die het kind op schoot neemt en benoemt wat het voelt. Daarna wordt het kind rustig betrokken bij een vertrouwde activiteit, zodat het zich weer veilig voelt.

Een gastouder communiceert op een open en actieve manier met het kind. De gastouder communiceert met het kind door oogcontact te maken, door de knieën te gaan en met het kind op een rustige toon te praten.

Een gastouder geeft structuur aan een dag en bepaalt uiteindelijk wat er gebeurd. De gastouder kan het humeur van een kind inschatten en gaat hierin mee tot er grenzen worden bereikt. Wanneer een kind over de grens heen gaat neemt de gastouder maatregelen zoals negeren, ombuigen/afleiden of corrigeren.

4.2 Ontwikkelen van persoonlijk competentie

Met het begrip persoonlijke competentie worden de persoonskenmerken bedoeld zoals zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Een gastouder stimuleert het kind om deze kenmerken verder te ontwikkelen. Wanneer deze vaardigheden eigen worden gemaakt, kan een kind omgaan met allerlei soorten situaties en is hij in staat om zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Door op eigen kracht en motivatie dingen te ondernemen en daarbij positieve ervaringen op te doen, ontwikkelt het kind de diverse persoonskenmerken. Het is belangrijk dat de gastouder hier oog voor

heeft en inspeelt op de manier hoe je een kind hierin kan stimuleren. Vaak gebeurt dit intuïtief en spontaan.

Praktijkvoorbeeld:

De gastouder laat het kind zelf kiezen welke activiteiten het kind wil doen om de zelfstandigheid te vergroten. De gastouder houdt in de gaten of de activiteit past binnen de mogelijkheden van het kind. Belangrijk is dat een kind positieve ervaringen opdoet zodat het zelfvertrouwen van het kind wordt vergroot. Het kind kan zowel alleen als samen met de gastouder of andere kinderen activiteiten ondernemen.

Om als gastouder de ontwikkeling van het kind optimaal te laten verlopen moet de gastouder weten welke verschillende ontwikkelingsfasen er zijn.

Gastouders van Gastouderbureau Het Kuikentje weten welke verschillende ontwikkelingsgebieden er zijn en hoe deze zo optimaal mogelijk gestimuleerd kunnen worden. Zij weten dat ieder kind zich ontwikkelt in zijn eigen tempo. Het ene kind zal zich op bepaalde gebieden wat sneller en meer ontwikkelen dan op een ander gebied. Dit gegeven maakt ieder kind bijzonder en uniek. De gastouder begeleidt, volgt en stimuleert het kind in zijn ontwikkeling.

4.3 Ontwikkelen van sociale competentie

Omgang met anderen is een belangrijke manier om sociale competenties te ontwikkelen. Hiermee wordt het in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale vaardigheden bedoeld.

Tijdens de opvang stimuleert de gastouder vriendschap en de samenwerking van kinderen onderling. De gastouder gaat bewust om met een conflict en weet welke houding hierbij hoort. De rol van de gastouder is afhankelijk van de situatie, dit kan: sturend, activerend, corrigerend, verzorgend, stimulerend of ondersteunend zijn. De gastouder beschikt over het vermogen om zich in te leven en op een passende manier te reageren, afhankelijk van de situatie.

Voorbeelden hoe de gastouder deze vaardigheden kan stimuleren:

- Samen spelen en samen delen: Tijdens het spelen is het belangrijk kinderen te stimuleren samen te spelen, te delen, op elkaar te wachten en samen op te ruimen. Dit gebeurt de hele dag door, kinderen en de gastouder komen elkaar steeds tegen. De gastouder benoemt richting het kind wat er goed en minder goed gaat, zo leert het kind omgaan met anderen;
- De gastouder neemt de tijd voor het kind zodat zij haar verhaal kan vertellen;
- Positieve aanmoediging stimuleert het kind om positief met elkaar om te gaan.

Praktijkvoorbeeld:

De gastouder creëert mogelijkheden waarin kinderen naast en met elkaar kunnen spelen. Ze monitort hoe het spel verloopt en stuurt bij waar nodig. De gastouder maakt een inschatting of ze moet ingrijpen bij een conflict of het juist even moet laten, zodat kinderen zelf tot een oplossing komen.

4.4 Overdracht waarden en normen

Elk mens heeft zijn eigen waarden en normen. Van mens tot mens verschilt wat zij belangrijk vinden. Normen en waarden spelen bij de opvoeding van kinderen een belangrijke rol. Verbaal en non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden. Kinderen maken deel uit van de samenleving en het is om deze reden belangrijk dat zij leren om op een passende manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. De gastouder wordt gezien als een aanvulling op de eigen gezinssituatie.

Het gedrag van volwassenen (en dus ook van de gastouder) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door reacties van de omgeving ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders, van mogen en moeten. De reacties van hun omgeving geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar worden door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen of volwassenen. De gastouder heeft dus een belangrijke modelfunctie.

Het is belangrijk om de waarden en normen van een vraagouder en een gastouder inzichtelijk te krijgen, zodat deze grotendeels overeenkomen met elkaar. Tijdens de intakeprocedure zullen aspecten als: godsdienst(beleving), taalgebruik, corrigeren en belonen, rituelen, enz. besproken worden. Hierbij spelen respect voor elkaars mening en wederzijds vertrouwen een belangrijke rol.

Gastouderbureau Het Kuikentje vindt het belangrijk dat, indien de ouders dit wensen, de christelijke identiteit wordt uitgedragen. Vraagouders kunnen bewust kiezen voor een christelijke gastouder en samen stemmen zij af hoe zij de christelijke opvoeding vorm willen geven.

Op de volgende manieren biedt de gastouder het kind de mogelijkheid om zich waarden en normen eigen te maken.

1. Communicatie:

Door naar een kind te kijken en te luisteren laat de gastouder zien, dat het belangrijk is wat het kind verbaal of non-verbaal te vertellen heeft;

2. Maaltijdbeleving:

De kinderen worden gestimuleerd om tijdens het eten zelf (op een gepaste manier) te vragen om nog een broodje, wanneer ze dit willen. Ook beleg mogen ze zelf kiezen. Op die manier neemt de gastouder hun keuzes serieus. Het gezamenlijk eten is een dagelijkse gebeurtenis waarbij een aantal regels gelden die ervoor zorgen dat kinderen rekening met elkaar leren te houden;

3. Flexibiliteit:

Het stellen van regels is belangrijk, maar het is ook belangrijk hier flexibel mee om te gaan. Dit laatste bepaalt de kracht van de gastouder. Zij heeft geleerd en ervaren, dat je steeds opnieuw afwegingen moet maken ten gunste van het kind en de situatie.

Praktijkvoorbeeld:

De gastouder maakt afspraken met de kinderen (wanneer kinderen ouder zijn, kunnen ze hier evt. zelf inspraak in krijgen) en ziet erop toe dat deze afspraken nageleefd worden. Het belang van de afspraken wordt uitgelegd aan de kinderen. Voorbeelden van afspraken: op je stoel blijven zitten met eten, zuinig zijn met andermans spullen, op je beurt wachten.

4.4.1 Regels

Wanneer een kind zich niet aan normen of regels houdt, wordt een kind gewaarschuwd en legt een gastouder uit waarom het kind de afspraak overtreedt. Door de gastouder wordt uitgelegd wat de gevolgen zullen zijn als het kind zich niet aan de afspraak houdt. Het kind krijgt de ruimte om de uitleg toe te passen.

Kinderen hebben behoefte aan grenzen en regels; het geeft duidelijkheid en structuur. Regels moeten daarom consequent worden gehanteerd. Met het stellen van de regels moet er rekening gehouden worden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind; de regels moeten op het niveau van het kind begripbaar en toepasbaar zijn.

4.4.2 Belonen en corrigeren

Belonen houdt in: positieve aandacht geven, door bijvoorbeeld te complimenteren. Wanneer aandacht wordt gegeven aan gewenst gedrag, werkt dit stimulerend en motiverend. De positieve aandacht moet met name gericht zijn op het gedrag van een kind en minder op het resultaat. Het proces op zich is belangrijker dan het eindresultaat. Bij het kleuren van een tekening gaat het niet om het resultaat van de tekening maar is het goed te benoemen dat het kind er bijvoorbeeld netjes aan heeft gewerkt of dat hij/zij mooie kleuren heeft gebruikt. Positieve aandacht moet altijd oprecht zijn.

Kinderen laten soms ongewenst gedrag zien of overtreden herhaaldelijk een regel. Wanneer dit gebeurt is het aan te bevelen om kinderen te vertellen

waarom dit gedrag niet wenselijk is. Een andere manier om met ongewenst gedrag om te gaan is het negeren ervan. Soms werken deze beide manieren niet en moet er een sanctie worden getroffen. Deze sanctie moet in verhouding zijn met de overtreding en moet kort na het begaan worden gegeven. De sanctie moet consequent gebruikt worden. Het kind leert op deze manier wat en waarom het gedrag ongewenst is.

Fysiek geweld en verbaal geweld zijn te allen tijde onacceptabel. Wanneer er een vermoeden bestaat dat er sprake is van mishandeling moet eerst het gastouderbureau hiervan op de hoogte worden gesteld. Hiervoor gebruikt Gastouderbureau Het Kuikentje het protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag'. Het gastouderbureau onderneemt de stappen zoals deze zijn beschreven in dit protocol. Dit protocol is te vinden op de website van het gastouderbureau maar kan eventueel ook schriftelijk verkregen worden.

5 Gastouder

5.1 Eisen aan de gastouders

Gastouderbureau Het Kuikentje vindt het belangrijk dat de kwaliteit van de opvang hoog is. Om deze reden moeten gastouders voldoen aan een aantal eisen.

5.1.1 Deskundigheidseisen gastouder :

- De gastouder is in het bezit van het diploma MBO 2 Zorg of een ander diploma waarmee zij aan de gestelde eisen voldoet;
- De gastouder is in het bezit van een geregistreerd en geldig EHBO-certificaat dat is gericht op kinderen.
- De gastouder wordt 3 uur per jaar gecoacht door de bemiddelingsmedewerker/ coach van het gastouderbureau

5.1.2 Overige eisen gastouder:

De gastouder:

- heeft een minimale leeftijd van 21 jaar;
- heeft een pedagogisch werkplan opgesteld (format is te vinden achter de inlog)
- is lichamelijk gezond en geestelijk in evenwicht en tekent hiervoor een verklaring;

- dient ingeschreven te zijn in het Personenregister Kinderopvang (PRK) en gekoppeld aan Gastouderbureau Het Kuikentje, dit is tevens verplicht voor alle huisgenoten van 18 jaar en ouder, stagiaires en structureel aanwezig;
- **Richtlijn structureel aanwezig: vaker dan een half uur per 3 maanden aanwezig zijn op de opvanglocatie.** Per (overlappende) periode begeleidt de gastouder maximaal 2 stagiaires tegelijkertijd, per dag is er maximaal 1 stagiaire aanwezig om de juiste tijd en aandacht aan de stagiaire te kunnen besteden;
- spreekt tijdens de opvang vloeiend de Nederlandse taal (of een Nederlandse streektaal);
- is tijdens de opvanguren telefonisch te bereiken;
- is in staat veiligheid, warmte en structuur te geven aan de kinderen;
- mag nooit fysiek of verbaal geweld gebruiken;
- zorgt dat het opvangadres veilig en hygiënisch is;
- kent de risico-inventarisatie en handelt hiernaar;
- heeft een Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven (AvB); - haar kinderen zijn niet uit het ouderlijk gezag ontheven of ontzet; - haar kinderen staan of stonden niet onder toezicht.

5.2 Begeleiding aan gastouders bij het volgen van de ontwikkeling van kinderen

Gastouderbureau Het Kuikentje ondersteunt gastouders actief bij het observeren, volgen en stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Hierbij wordt uitgegaan van continue aandacht voor het kind in de dagelijkse praktijk.

5.2.1.Dagelijkse observatie

Gastouders observeren het kind tijdens elke opvangdag. Deze observaties vinden plaats tijdens alledaagse momenten zoals spelen, eten en interactie met anderen. Op deze manier krijgt de gastouder een goed beeld van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

Structurele evaluatiemomenten

De ontwikkeling van kinderen wordt daarnaast structureel besproken tijdens de bezoeken van het gastouderbureau, welke 2 keer per jaar plaatsvinden:

- Kindevaluaties: hierbij wordt gericht gekeken naar de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.
- Evaluatie met de gastouder: tijdens dit gesprek wordt het pedagogisch

handelen van de gastouder besproken, evenals de manier waarop zij de ontwikkeling van kinderen volgt en stimuleert.

Deze gesprekken bieden ruimte om observaties te verdiepen, eventuele aandachtspunten te signaleren en samen te kijken naar passende begeleiding.

5.2.2. Gebruik van observatieformulieren

Het gastouderbureau maakt gebruik van observatieformulieren die zijn afgestemd op verschillende leeftijden. Deze formulieren ondersteunen gastouders bij het gericht en gestructureerd volgen van de ontwikkeling van kinderen.

De observatielijsten zijn onderverdeeld in de vier pedagogische basisdoelen:

- het bieden van emotionele veiligheid
- het bevorderen van de persoonlijke competentie
- het stimuleren van de sociale competentie
- het overdragen van waarden en normen

5.2.3. Signalering en ondersteuning

Wanneer een gastouder zorgen heeft over de ontwikkeling van een kind, kan deze altijd contact opnemen met de bemiddelingsmedewerker. Het gastouderbureau biedt ondersteuning bij:

- het verwoorden en onderbouwen van observaties
- het bepalen van vervolgstappen
- het voeren van gesprekken met ouders

Indien nodig wordt er samen gekeken naar extra begeleiding of passende externe ondersteuning.

5.2.4. Deskundigheidsbevordering

Het gastouderbureau ondersteunt gastouders in het versterken van hun observatievaardigheden door middel van coaching, trainingen en praktische handvatten. Hierdoor zijn gastouders beter in staat om de ontwikkeling van kinderen tijdig en adequaat te volgen.

5.3 Coaching van gastouders

Het gastouderbureau draagt zorg voor de pedagogische kwaliteit van de opvang door middel van coaching en begeleiding van gastouders. De pedagogisch beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor de uitvoering en invulling van deze coaching.

De coaching is gericht op het versterken van de pedagogische vaardigheden van gastouders en het ondersteunen bij het bieden van verantwoorde kinderopvang, zoals beschreven in dit beleidsplan. Hierbij wordt aangesloten bij de dagelijkse praktijk en de individuele ontwikkelbehoeften van de gastouder.

Elke gastouder ontvangt jaarlijks minimaal 3 uur coaching. Deze coaching kan op verschillende manieren worden ingevuld:

- Individuele coaching: de pedagogisch beleidsmedewerker biedt gerichte begeleiding aan de gastouder, bijvoorbeeld door middel van observaties op de opvanglocatie, feedbackgesprekken en praktische handvatten.
- Intervisiebijeenkomsten: gastouders kunnen deelnemen aan gezamenlijke bijeenkomsten waarin ervaringen worden uitgewisseld, casussen worden besproken en van elkaar wordt geleerd.

De gastouder formuleert zelf haar ontwikkelpunten en beschrijft welke stappen zij wil zetten om deze te bereiken. Hierbij wordt concreet gemaakt wat zij wil verbeteren en op welke manier zij dit gaat aanpakken in de praktijk. De bemiddelingsmedewerker ondersteunt en coacht de gastouder in dit proces door samen te reflecteren, doelen te verduidelijken en de voortgang te bespreken.

Het gastouderbureau stelt hiervoor een format beschikbaar en maakt, waar nodig, gebruik van een competentielijst waarin de benodigde competenties voor het beroep gastouder zijn beschreven. Deze documenten ondersteunen gastouders bij het inzichtelijk maken van hun ontwikkeling en het gericht werken aan hun professionele groei.

De bemiddelingsmedewerker/coach bewaakt de kwaliteit en voortgang van de coaching en zorgt ervoor dat deze aansluit bij de eisen vanuit de Wet kinderopvang en de visie van het gastouderbureau.

5.3.1 Houding gastouders t.o.v. Gastouderbureau Het Kuikentje

De gastouder:

- is bekend met het pedagogisch beleidsplan en handelt hiernaar;
- staat open voor thema-avonden en intervisiebijeenkomsten en neemt hieraan actief deel naar billijkheid;
- houdt zich aan het beroepsgeheim en waarborgt de privacy van kinderen en ouders;
- kent de meldcode huiselijk geweld en vermoeden van kindermishandeling en handelt hiernaar; Daarnaast weet de gastouder wie de aandachtsfunctionaris zijn binnen de organisatie (Elseline Burgering/ Wendy Nieuwstad).
- kent het protocol zieke kinderen en medicijnen en handelt hiernaar;
- werkt mee aan de jaarlijkse risico-inventarisatie en het hieruit voortkomende plan van aanpak;
- gaat met Gastouderbureau Het Kuikentje een overeenkomst aan.

5.4 Opvanglocatie gastouder

Kinderen worden opgevangen in het gezin van de gastouder en kunnen in aanraking komen met de gezinsleden van de gastouder. Het is daarom van wezenlijk belang dat alle gezinsleden oprecht positief tegenover de opvang van kinderen staan.

De omgeving waarin het kind wordt opgevangen moet veilig en hygiënisch zijn. Met 'veilig' wordt in de eerste plaats de fysieke veiligheid van het kind bedoeld. De gastouder is verantwoordelijk dat het huis en de tuin veilig en kindvriendelijk zijn ingericht. Kindvriendelijk houdt in: traphekjes, goed beveiligde stopcontacten, kinderen kunnen niet bij gevaarlijke stoffen, tuin is afgesloten zodat kinderen niet hieruit weg kunnen enz..

Eisen voor de slaapruintes: rustig, mogelijkheden tot verduistering, goed te ventileren.

Hygiëne is een heel belangrijk onderdeel van gastouderopvang waar Gastouderbureau Het Kuikentje grote waarde aan hecht. De gastouder maakt de meubels en het speelgoed regelmatig schoon.

5.4.1 Eisen opvanglocatie:

- Voor kinderen tot 18 maanden is het hebben van een aparte slaapruinte verplicht, de grootte van deze slaapruinte is afgestemd op het aantal kinderen in deze leeftijdscategorie;

Er zijn binnen en buiten voldoende speelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen;

- (opblaas)zwembad: Gastouderbureau Het Kuikentje heeft als richtlijn dat er geen gastkinderen tijdens de opvang in een zwembad verblijven. Het risico op een ernstig ongeval is te groot. Wij zijn van mening dat een gastouder dit risico niet moet willen lopen. Indien er wel een zwembad op de opvanglocatie aanwezig is voor bijvoorbeeld eigen kinderen van de gastouder, dan moet dit altijd bekend zijn bij de bemiddelingsmedewerker. Zij komt dan opnieuw de RIE uitvoeren en beschrijft hierin de concrete afspraken m.b.t. het zwembad. In het geval er een zwembad aanwezig is moeten er in ieder geval de volgende maatregelen genomen worden en schriftelijk zijn vastgelegd:

Het zwembad is niet toegankelijk voor kinderen;

Het zwembad is afgesloten.

- Gebruik trampoline: Indien er op de opvanglocatie een trampoline aanwezig is moet deze voldoen aan de veiligheidsnorm NEN-EN71-14 (zie website veiligheid.nl) en aan de volgende eisen:

- Voorkeur heeft om de trampoline in te graven en gelijk is met het overige grondoppervlak;
  - Indien de trampoline niet is ingegraven dan is de trampoline voorzien van een net met een zelfsluitende opening;
  - De trampoline is voorzien van een brede beschermrand die gevuld is met foam;
  - Wanneer de trampoline max. 43cm hoog staat, dan is de opening tussen de grond en trampoline afgesloten middels een sluitend net. Een kind mag nooit onder de trampoline komen!
  - De trampoline heeft ruimte nodig, plaats de trampoline rondom 1 meter van andere speeltoestellen en de omheining vandaan.
- Er is een risico-inventarisatie uitgevoerd;
  - De gastouder houdt een ongevalregistratie bij. De aard en plaats van het ongeval worden hierin beschreven. Ook wordt hierin de leeftijd van het kind, de datum waarop het ongeval zich heeft voorgedaan en de daaruit voortvloeiende maatregelen opgeschreven die de gastouder heeft genomen naar aanleiding van het ongeval om deze in de toekomst te voorkomen;
  - De locatie is volledig rookvrij (ook buiten de opvanguren) en voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders conform de eisen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving. Een rookmelder dient te hangen:
    - In een besloten ruimte die onderdeel uitmaakt van een vluchtroute (gang/hal bijvoorbeeld).
    - Op elke verdieping in huis;
    - Altijd aan het plafond;
    - Meer dan 50 cm uit een zijmuur en hoeken van een vertrek. Wanneer dit niet mogelijk is dan 10 cm uit een zijmuur.Daarnaast wordt er aangeraden rookmelders iedere 10 jaar te vervangen.

Bij ons gastouderbureau staat de veiligheid en het welzijn van kinderen centraal. Wij hechten groot belang aan een verantwoorde en veilige slaapomgeving voor jonge kinderen. Daarom werken alle bij ons aangesloten gastouders volgens het protocol Veilig Slapen in de Gastouderopvang.

Dit houdt in dat gastouders op de hoogte zijn van de actuele richtlijnen rondom veilig slapen en deze consequent toepassen in de dagelijkse praktijk.

Het gastouderbureau ziet erop toe dat gastouders goed geïnformeerd zijn over deze richtlijnen en biedt waar nodig ondersteuning en scholing. Tijdens huisbezoeken en evaluatiemomenten wordt het naleven van het protocol besproken en gemonitord. Het protocol is voor zowel ouders als gastouder te lezen achter de inlog.

Op deze manier waarborgen wij samen een veilige slaapomgeving en dragen wij bij aan de gezondheid en veiligheid van de kinderen in de gastouderopvang.

Het is ten zeerste aangeraden om kinderen tot 2 jaar in een ledikant te laten slapen (geen campingbedje). Indien er toch gebruikt wordt gemaakt van een campingbed, mag hier nooit een extra matras in worden geplaatst. Het gebruik van het opvouwbare, dunne matras dat bij het campingbed geleverd wordt als één artikel, veilig geacht. (Bron VeiligheidNL, november 2021).

- Bij het gebruik van een campingbed moet op de volgende punten gelet worden:
  - o Het matras moet stevig vastzitten, zodat het voor een kind niet mogelijk is eronder te komen.
  - o Het inklapmechanisme van het campingbed moet een kindveilige sluiting hebben.
  - o Scharnierpunten zijn goed weggewerkt en niet bereikbaar voor het kind.
  - o De zijwanden van het campingbed zijn minimaal 55cm hoger dan de bovenkant van het matras.

5.4.2 Maximaal op te vangen kinderen:

Op grond van de Wet Kinderopvang is vastgelegd hoeveel kinderen een gastouder mag opvangen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de leeftijd van de op te vangen kinderen (inclusief eigen kinderen).

Het maximum aantal kinderen dat tegelijkertijd aanwezig mag zijn, is:

- 6 kinderen tot 13 jaar (inclusief eigen kinderen tot 8 jaar)
- 5 kinderen tot 4 jaar (inclusief eigen kinderen tot 4 jaar)
- 4 kinderen tot 2 jaar (inclusief eigen kinderen tot 2 jaar)
- 2 kinderen tot 1 jaar (inclusief eigen kinderen tot 1 jaar)

Bij de opvang dient een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze achterwacht moet telefonisch bereikbaar zijn en in geval van calamiteiten binnen 15

minuten op de opvanglocatie kunnen zijn.

Om dit te realiseren moet er een achterwachtformulier ingevuld via de volgende link: www.gobhetkuikentje.nl/achterwachtformulier

5.5 Risico-inventarisatie

Conform de eisen die de Wet Kinderopvang stelt moet, voordat de opvang begint en daarna jaarlijks, een risico-inventarisatie uitgevoerd worden. Deze inventarisatie bestaat uit twee onderdelen, één voor de veiligheid en één voor de gezondheid. De achterliggende gedachte van deze inventarisatie is de kans op ongelukken minimaliseren.

Deze risico-inventarisatie wordt uiteraard bij de gastouder thuis (opvanglocatie) uitgevoerd. Er worden verschillende risico's doorlopen, wanneer er een risico wordt geconstateerd zal deze worden opgenomen in een actieplan. Het doel van dit actieplan is de risico's te verkleinen en/of uit te sluiten. Na elk jaar wordt de risico-inventarisatie geëvalueerd.

5.6 Kwaliteiten gastouder

Om kinderen goed in hun ontwikkeling te volgen, is het belangrijk dat de gastouder weet waar het kind zich bevindt in de ontwikkeling. Wanneer zij dit weten kunnen zij op de ontwikkelingsbehoeften inspelen en hun pedagogische aanpak hierop aanpassen.

Belangrijk is dat een gastouder liefde, vertrouwen en geborgenheid geeft.

De gastouder bespreekt met de vraagouders vooraf in een bemiddelingsgesprek hoe zij graag zien dat hun kind wordt opgevoed door de gastouder.

Wanneer een gastouder signaleert dat kinderen verdrietig, bang zijn, of andere emoties hebben zal de gastouder deze gevoelens serieus nemen en waar mogelijk het kind ondersteunen of troosten. Gastouderbureau Het Kuikentje stimuleert dat gastouders een pedagogisch werkplan opstellen en hun werkwijze hierin beschrijven.

5.7 Waarborging kwaliteiten gastouder

Gastouderbureau Het Kuikentje organiseert jaarlijks twee thema-avonden en meerdere intervisiemomenten. Tijdens de intervisiebijeenkomsten worden verschillende casussen ingebracht vanuit de praktijk. Tijdens deze avonden wordt aandacht besteed aan de verschillende leeftijdsfases en de daarbij behorende ontwikkelingen van het kind.

Gastouderbureau Het Kuikentje biedt de mogelijkheid om een EHBO-certificaat te verlengen. Afhankelijk van het EHBO-certificaat wordt deze jaarlijks of om het jaar actueel gehouden door het volgen van een herhalingscursus. Indien het

EHBO-certificaat via Gastouderbureau Het Kuikentje wordt gehaald en onderhouden, wordt de herhaling jaarlijks gevolgd om de leerstof zo paraat mogelijk te houden.

5.8 Contact tussen vraagouders en gastouders

Het is van wezenlijk belang voor het welbevinden van het kind dat er een open relatie is tussen de vraagouder en de gastouder. Deze relatie dient gebaseerd te zijn op vertrouwen en wederzijds respect om de opvoeding van het kind te kunnen delen en zo vloeiend mogelijk te laten verlopen. De gastouder staat positief tegenover andere opvattingen en levenswijzen van de vraagouders, deze worden gerespecteerd.

Gastouderbureau Het Kuikentje verwacht dat vraagouders en gastouder elkaar informeren over de opvoeding en de opvang. Het is belangrijk dat zij hierover afspraken maken en met elkaar in gesprek blijven. Wanneer er zich eventuele problemen voordoen gericht op de opvang en ontwikkeling van het kind, is de gastouder in staat tot het bespreekbaar maken hiervan.

5.9 Contact tussen gastouders en het gastouderbureau

Gastouderbureau Het Kuikentje vindt het belangrijk dat er een open en vertrouwde relatie tussen gastouders en het gastouderbureau ontstaat. Een gastouder moet zich serieus en erkend voelen door het gastouderbureau. In tweejaarlijkse bezoeken wordt besproken hoe de gastouder het contact met het gastouderbureau ervaart en of de gastouder op- en/of aanmerkingen heeft.

6 Werkwijze gastouderbureau

6.1 Kennismakingsgesprek

Voorafgaand aan de plaatsing vindt een kennismakingsgesprek bij de vraagouders plaats. Het gesprek kan eventueel 's avonds plaatsvinden zodat beide ouders hierbij aanwezig kunnen zijn (indien van toepassing). Tijdens dit gesprek worden de standpunten ten aanzien van de opvoeding en identiteit van de vraagouders besproken. Ook wordt besproken hoe het gastouderbureau te werk gaat en waar het gastouderbureau voor staat.

Dit kennismakingsgesprek is vrijblijvend en hier zijn geen kosten aan verbonden. Vraagouders kunnen indien gewenst ook een vrijblijvende en kosteloze offerte toegestuurd krijgen om een goed beeld te krijgen van de kosten van de opvang.

6.2 Kennismakingsgesprek ouder-gastouder

Wanneer de vraagouders zich kunnen vinden in de standpunten en kosten van het gastouderbureau, gaat de bemiddelingsmedewerker op zoek naar een geschikte gastouder. Is er een mogelijk passende gastouder gevonden, dan wordt dit voorgelegd aan ouders. Ouders kunnen hierna vrijblijvend kennismaken met de gastouder. Wanneer ouders wensen dat de bemiddelingsmedewerker aanwezig is bij dit gesprek, dan is dat mogelijk. Doel van dit gesprek is onderzoeken of gastouder en ouders de samenwerking met elkaar aan willen gaan. Na afloop van het gesprek polst de bemiddelingsmedewerker hoe ouders en gastouder het gesprek ervaren hebben. Wanneer beide partijen positief zijn, wordt de overeenkomst opgesteld zodat de plaatsing definitief is. Dit betekent dat de gastouder de plek daadwerkelijk reserveert voor het betreffende kindje.

6.3 De overeenkomst

De bemiddelingsmedewerker zorgt dat de gemaakte overeenkomsten digitaal ter controle naar ouders en gastouder gestuurd worden. Wanneer er akkoord gegeven is, worden ze doorgestuurd met een ondertekenprogramma. Ouders kunnen de overeenkomst ontbinden, maar doen zij dit binnen drie maanden voor de daadwerkelijke start van de opvang, dan zijn ze één maand opvangkosten verschuldigd.

6.4 Het Koppelingsgesprek

Voor de start van de opvang wordt er een koppelingsgesprek gepland bij de gastouder thuis. De bemiddelingsmedewerker is bij dit gesprek aanwezig. Voorafgaand aan het gesprek stuurt de bemiddelingsmedewerker een afsprakenlijst naar ouders met het verzoek deze in te vullen. Deze lijst wordt

besproken tijdens het gesprek. De lijst bevat vragen omtrent slapen, eten/drinken, buitenspelen etc. Daarnaast wordt besproken hoe beide partijen om willen gaan met een eventuele wenperiode en hoe de overdracht onderling zal plaatsvinden. Wanneer een gastouder aanvullende voorwaarden heeft, staan deze ook vermeld in de afsprakenlijst. Deze afsprakenlijst wordt tijdens het gesprek ondertekend.

6.5 Voortgangsgesprek en kindevaluatie

Gastouderbureau Het Kuikentje streeft naar tevredenheid van beide partijen. Daarom vindt twee maanden na het starten van de opvang een eerste voortgangsgesprek plaats met de vraagouder en de gastouder. Dit gesprek vindt telefonisch plaats.

Na dit eerste evaluatiegesprek wordt er twee keer per jaar een huisbezoek door de bemiddelingsmedewerker bij de gastouder gepland. Tijdens een van deze bezoeken wordt de risico-inventarisatie uitgevoerd en geëvalueerd met de gastouder. Tijdens het tweede bezoek wordt de opvang van de kinderen geëvalueerd.

Voorafgaand aan de kindevaluatie benadert de bemiddelingsmedewerker telefonisch de ouders. De volgende vragen worden als leidraad gebruikt tijdens het gesprek:

Hoe verloopt de opvang?

Hoe komt je kindje thuis?

Zegt hij/zij wat over de gastouder en wat?

Kun je de opvang van .... als ouders makkelijk loslaten?

Heeft hij/zij voldoende speelmaatjes?

Met wie speelt hij/zij?

Heeft de gastouder voldoende speelgoed?

Waar speelt hij/zij mee?

Gaat de gastouder regelmatig (dagelijks) naar buiten?

Wat zijn activiteiten wat de gastouder zoal doet?

Hoe reageert je kindje op de gastouder?

Slaapt je kindje goed bij de gastouder?

Drinkt je kindje goed bij de gastouder?

Eet je kindje goed bij de gastouder?

Ben je tevreden over de voeding die aangeboden wordt?

Hoe verloopt de overdracht met de gastouder?

Heb je het idee dat je voldoende op de hoogte wordt gehouden?

Vragen evaluatie gastouderbureau

Hoe verloopt het facturatieproces?

Word je voldoende op de hoogte gehouden?

Heb je nog vragen voor gastouderbureau Het Kuikentje?

Van dit telefoongesprek maakt de bemiddelingsmedewerker een kort verslag. De gastouder ontvangt voorafgaand aan het bezoek een observatielijst. Deze lijst kan ze gebruiken wanneer er zorgen of vragen zijn omtrent een kind of wanneer een gastouder het zelf prettig vindt de lijst te gebruiken. Tijdens het evaluatiegesprek bespreekt de bemiddelingsmedewerker met de gastouder ieder kind afzonderlijk. De gastouder vult de informatie van ouders aan vanuit haar eigen kijk op het kind. De bemiddelingsmedewerker verwerkt dit in het verslag. Het complete verslag wordt gedeeld met ouders en gastouders. Doel van de kindevaluatie is het in kaart brengen van het welbevinden van het kind, gezien vanuit ouders en gastouder.

De kindevaluatie én de Risico-Inventarisatie vinden plaats op werkdagen van de gastouder. Op deze manier ziet de bemiddelingsmedewerker de aanwezige kinderen.

6.6 Contact en informatie

Gastouderbureau Het Kuikentje hecht veel waarde aan een goede samenwerking tussen alle partijen. Bij de start van de opvang worden zowel de vraagouder als de gastouder geattendeerd op het pedagogisch beleidsplan wat op de website vrij toegankelijk is. Tevens wordt de vraagouder en de gastouder op de hoogte gesteld van hun rechten en plichten in de gastouderopvang zoals de klachtenprocedure, deze is ook op de website terug te vinden. Zoals bij kopje 5.5 aangegeven, organiseert het gastouderbureau, 2 keer per jaar, thema-avonden waarop verschillende thema's uitgelegd zullen worden. Van gastouders wordt verwacht dat zij op deze avonden aanwezig zijn. Tevens worden er op 2 verschillende momenten in een kalenderjaar intervisiebijeenkomsten gehouden. Gastouders worden uitgenodigd om in een kleine setting over de inhoud van hun werk te praten. Verschillende casussen worden met elkaar besproken. Deze avond wordt geleid door een bemiddelingsmedewerker en is vrijblijvend.

Per kwartaal worden alle partijen op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen door middel van een digitale nieuwsbrief.

Het inspectierapport dat wordt opgemaakt door de toezichthouder van de GGD ligt ter inzage op het bureau en is beschikbaar via de website. Dit rapport geeft een overzicht van alle eisen en geeft hierbij aan wat de inspecteur heeft geconstateerd en wat zijn oordeel is. Het rapport bevat een aantal

basisgegevens van het gastouderbureau, van de gemeente en van de toezichthouder.

6.7 Bereikbaarheid

Gastouderbureau Het Kuikentje vindt het belangrijk om goed bereikbaar te zijn voor vragen en informatie. Wij hanteren daarom ruime bereikbaarheidstijden. Op werkdagen zijn wij telefonisch bereikbaar van 9.00uur tot 17.00uur en buiten deze tijden om zijn wij voor calamiteiten bereikbaar die niet kunnen wachten tot de eerstvolgende werkdag (24/7).

6.8 Oudercommissie

Gastouderbureau Het Kuikentje vindt het belangrijk dat vraagouders en gastouders tevreden zijn.

Wij willen daarom ouders actief betrekken bij het beleid van ons gastouderbureau.

Een middel wat wij hiervoor inzetten is de oudercommissie, die het gastouderbureau adviseert over allerlei onderwerpen die te maken hebben met de kwaliteit van de opvang, bijvoorbeeld het beleid omtrent veiligheid en gezondheid en het pedagogisch beleidsplan.

Drie keer per jaar vindt er oudercommissievergadering plaats. In de nieuwsbrieven staat een beknopt verslag van deze vergadering.

6.9 Klachtenafhandeling

Regels, afspraken en procedures kunnen helaas niet voorkomen dat ouders soms een klacht hebben. Klachten zijn altijd bespreekbaar met de bemiddelingsmedewerker of de houder van het gastouderbureau en zullen professioneel behandeld worden. Indien dit mogelijk is zal de klacht naar ieders tevredenheid worden opgelost. Indien u dit wenst kunt u ook gelijk uw klacht indienen bij de externe klachtencommissie.

Gastouderbureau Het Kuikentje heeft daarnaast een klachtenreglement welke voldoet aan de Wet Klachtenrecht Cliënten Zorgsector. De behandeling van de klachten welke helaas niet naar ieders tevredenheid opgelost kunnen worden zal door een onafhankelijke klachtencommissie geschieden. Hiervoor is Gastouderbureau Het Kuikentje, vanaf registratie in het Landelijk Register Kinderopvang, aangesloten bij een externe klachtencommissie. Meer informatie hierover is terug te vinden in het klachtenreglement op onze website.

6.10 Protocol Kindermishandeling en Grensoverschrijdend gedrag

Wanneer er een vermoeden van kindermishandeling is, hoe groot of klein ook, moet dit worden gemeld. Op de site vindt u hiervoor de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling . Belangrijk is om bij een vermoeden contact op te nemen met de bemiddelingsmedewerker om u hierbij te ondersteunen en te begeleiden.

6.11 Privacy

Gastouderbureau Het Kuikentje en hun gastouders respecteren privacygevoelige informatie over gastouders, vraagouders en kinderen. Informatie wordt niet doorgespeeld aan derden anders dan wij volgens de wet zijn verplicht.